

Кондрашова Т. М.,
канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і аудиту,
Донецький державний університет управління

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ОРГАНІЗАЦІЙ СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ І МЕТОДИКА ЙОГО ПРОВЕДЕННЯ

Перехід України до ринкового механізму господарювання та пов'язані з цим процеси приватизації, корпоратизації, акціонування спричинили суттєві зміни у характері взаємовідносин суб'єктів господарювання.

Споживча кооперація України, на відміну від усіх інших галузей народного господарства, завжди функціонувала за ринковими принципами господарювання. Тому цей фактор здійснив позитивний вплив на розвиток методики та організації економічного аналізу в кооперативних підприємствах. Виконання такої важливої функції, як аналіз забезпечує інформація, яку отримують під час діяльності. Вона служить основою для ухвалення управлінських рішень як усередині кооперативного підприємства, так і за його межами. У практичному аспекті економічний аналіз, як універсальний засіб одержання інформації каналом зворотного зв'язку, має доповнювати інформаційну систему не лише кооперативних підприємств, але й інших суб'єктів господарювання, що дасть змогу користувачам оперувати даними, які потрібні для планування, контролю зміни стану будь-якого суб'єкта господарювання в часі та просторі.

Питання аналізу завжди були актуальними, про що свідчить аналіз літературних джерел, у яких виявлено значну кількість тлумачень поняття «економічний аналіз». Суттєве значення у наукових дослідженнях методично-організаційних аспектів аналізу займають праці провідних вітчизняних і зарубіжних науковців, таких як: М.І. Баканов, Л.С. Васильєва, В.А. Гавриленко, В.М. Івахненко, Є.В. Мних, Г. Савицька, А.Д. Шеремет. Безпосередньо питання аналізу в системі споживчої кооперації України розглядають також такі вчені-економісти, як Р.М. Воронко, П.О. Куцик, В.О. Озеран, В.С. Рудницький, Б.Ф. Усач та ін. Слід зауважити, що розроблені відомими науковцями основи економічного аналізу як науки, його методологія є взірцем практичної діяльності на підприємствах.

Метою дослідження є узагальнення поглядів науковців щодо теоретичних основ аналізу, його функціонального призначення

та визначення методики і основних методичних прийомів, які використовують у системі управління підприємств і організацій споживчої кооперації України.

Нині аналіз фінансового стану підприємства є напрямом економічного аналізу, що сформувався, проте продовжує розроблятися теоретично. Зокрема до теперішнього часу і в Україні, і на заході, відсутній єдиний підхід до розуміння його змісту і місця в типології видів аналізу.

Таким чином, розроблені на сьогодні концептуальні теоретико-методологічні положення аналітичної науки і проведений аналіз літературних джерел дозволяє уточнити визначення фінансового стану, а саме: *фінансовий стан* — це економічна характеристика здатності підприємства до безперебійного фінансування своєї діяльності і стійкого функціонування в поточному періоді і довгостроковій перспективі.

Це визначення не суперечить визначенням, даним іншими авторами, в той же час воно лаконічніше і відрізняється тим, що акцентує увагу на важливому аспекті фінансового стану: забезпеченості суб'єкта господарювання фінансовими ресурсами в коротко- і довгостроковому періодах.

На підставі уточненого визначення поняття «Фінансовий стан» можна дати наступне авторське визначення процесу аналізу і прогнозування фінансового стану — це комплексний процес дослідження, головною метою якого є вироблення обґрунтованих висновків про здатність підприємства до безперебійного фінансування і стійкого функціонування в умовах діяльності, що постійно змінюються.

В умовах ринкової економіки значущість прогнозування для усіх господарюючих суб'єктів, у тому числі і для організацій споживчої кооперації істотно підвищується і стає першочерговим завданням дослідження фінансового стану.

Дослідження фінансового стану пов'язане із складністю вибору складу і структури показників, а також способу представлення їх оцінок. Результати дослідження і якості рішень, що приймаються на підставі дослідження, залежать від якості методики.

Така методика повинна проводитися за наступною схемою: 1) визначення конкретних цілей і завдань дослідження; 2) встановлення періоду (горизонту) дослідження; 3) реалізація методів дослідження (безпосереднє рішення задачі аналізу або прогнозування); 4) отримання обґрунтованих аналітичних висновків.

Важливість удосконалення методики зростає у зв'язку з тим, що в системі управління підприємством аналіз фінансового стану на основі звітності є провідною сполучною ланкою (функцією)

між обліком і ухваленням економічних рішень, без якого не можуть бути реалізовані інші управлінські функції.

Проведене дослідження дозволило визначити фінансову звітність як інформаційну базу для оцінки фінансового стану, визначити основні інформаційні блоки аналізу і прогнозування фінансового стану, а також розробити концептуальну схему методики його проведення для організацій споживчої кооперації.

У сучасних умовах аналіз фінансового стану на основі звітності стає важливою передумовою ефективного розвитку господарських зв'язків у світовій, у тому числі в економіці України, умовою цивілізованих стосунків у бізнесі. Тому, міра аналітичної звітності істотно впливає на точність результатів аналізу, що вимагає розгляду механізму розкриття інформації фінансової звітності з урахуванням вимог МСФО, а також уточнення змісту самого поняття «Фінансова звітність» як основного інформаційного джерела для аналізу і прогнозування.

*Куцинська М. В.,
канд. екон. наук, асистент кафедри обліку і аудиту,
Національна металургійна академія України*

ОБЛІКОВА ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ВНЗ ЗА РІЗНИМИ СПЕЦІАЛЬНОСТЯМИ

У сучасних умовах функціонування вищих навчальних закладів за наявності конкуренції між вишами, демографічного спаду населення, що суттєво впливає на формування контингенту студентів, зміни попиту на ринку праці на фахівців конкретних спеціальностей, а також зменшення фінансових надходжень вищих навчальних закладів з різних джерел фінансування актуальним стає питанням розробки підходів до формування оптимального портфелю спеціальностей у конкретних вищих навчальних закладах, за якими здійснюється освітньо-професійна підготовка студентів за відповідними спеціальностями. Оцінка ефективності здійснення освітньо-професійної підготовки фахівців у ВНЗ за різними спеціальностями в значній мірі визначається рівнем інформаційного забезпечення, змістове наповнення якого залежить від показників, які використовуються для такої оцінки.

Для оцінки ефективності здійснення освітньо-професійної підготовки фахівців у ВНЗ за різними спеціальностями запропоно-